

interview.

**Mbaye Leye (33),
de kapitein-
sluipmoordenaar
van reuzendoder
SV Zulte
Waregem**

‘Authentiek wil

Club Brugge ligt tegen het canvas en nu komt met Zulte Waregem ook nog eens hun – *excusez le mot* – zwarte beest op bezoek. Mbaye Leye scoort altijd tegen Club, ooit zelfs drie keer in het Jan Breydelstadion. ‘Ik ben de laatste bezoekende speler die van de Club-fans applaus heeft gekregen.’

HANS VANDEWEGHE

► ‘Ik kwam als student naar Europa, niet als voetballer’, doet Mbaye Leye zijn verhaal. ‘Ik kuiste bureaus in een bank

ik zijn, niet populair'

en ging 's avonds afwassen in een pizzeria om in mijn onderhoud te kunnen voorzien.' © JONAS LAMPENS

Bericht aan die fans van FCB: schud en beef maar al voor vanavond. Op 8 mei 2010 legde Mbaye Leye met een doelpunt de basis voor een memorabele 6-2-overwinning van Gent (met Michel Preud'homme) tegen Club Brugge in Play-off 1. Op 18 april 2013 scoorde Mbaye Leye drie keer voor Zulte Waregem en gaf een assist voor de vierde goal bij de 3-4-overwinning op het veld van Club, ook in Play-off 1. De terugwedstrijd op 16 mei werd 5-2, met twee goals van Leye in de wedstrijd die de titeldromen van Club naar de filistijnen hielp.

Bijna tien maanden later vierde Mbaye Leye zijn heroptreden na een lange blessure thuis tegen Club, mét een doelpunt. Dat was 2014 en inmiddels al twee jaar geleden. Dat is het goede nieuws voor Club: Essevee is niet meer wat het ooit is geweest en is als zesde niet langer de frisse titelkandidaat uit het gezegende jaar 2013. Het slechte nieuws? Mbaye Leye heeft nooit makkelijk gescoord. Afgelopen dinsdag fusilleerde hij nog de Oostendse doelman Ovono.

Mbaye Leye: "Er zijn twee ploegen in België waartegen ik makkelijk scoor: tegen Gent, mijn oude club, en vooral tegen Club, in Brugge. Dat heeft wellicht te maken met het publiek daar. Dat zijn geen voetbalkijkers die iets komen drinken en een stukje eten. Het zit vol met echte supporters en het is een en al adrenaline die je tegemoetkomt. Voor mij is dat oké, ik kick daar op.

"Andere spelers reageren misschien anders, ook hun eigen spelers. Ik heb soms de indruk dat het Brugse publiek zo intens is dat hun eigen team daar op afknapt. Afgezien daarvan, en hoewel ik mijn best zal doen om die wedstrijd te winnen, hoop ik toch dat Club Brugge uiteindelijk kampioen wordt, in het bijzonder voor Michel Preud'homme. →

‘Straks op Brugge zit de tribune vol met échte voetbalfans: een en al adrenaline die je tegemoetkomt. Voor mij is dat oké, ik kick daar op’

“Anderlecht heeft meer talent dan de andere ploegen, maar moet het niet hebben van het collectief. Gent wel, heeft iets minder talent, maar als de machine op gang komt, is ze onweerstaanbaar. Alleen is de Gentse machine nu een beetje gegriepeerd.”

Jij bent een van die vervelende spelers die de supporters liever niet bij de tegenstander zien rondlopen.

Mbaye Leye: “Ja, en daar kan ik mee leven. Zolang ze mij niet echt gaan haten als mens. Toen ik drie keer scoorde in Brugge in 2013, kreeg ik zelfs applaus. Dat zal nu wel niet meer gebeuren en ik ben wellicht de enige die dat is overkomen. Supporters zijn niet op hun gemak als ik speel omdat ze weten dat ik altijd kan scoren. Ik wil dat ook. Ik wil opvallen. Ik wil gevaarlijk zijn.

“Weet je wat mij motiveerde in het begin van het seizoen? Ik wilde een tweede Ebbenhouten Schoen winnen en nu blijkt dat ik niet eens bij de genomineerden ben. Begrijp jij dat ook niet? Ik zeker niet. Daarom ben ik nu nog meer gemotiveerd. Ik sta met zeventien doelpunten samen met Sofiane Hanni van KV Mechelen op kop in de doelschuttersstand en ik heb nog zes wedstrijden te gaan. Ik ben bezig aan een van mijn beste seizoenen ooit en ik kom niet eens in aanmerking voor die Ebbenhouten Schoen? Ik snap er niks van, maar het motiveert mij wel.”

Jij bent een van die zeldzame spelers die uit het duel wegblijven om te voetballen.

“Dat is pure noodzaak. Ik heb geen lichaam om met de Kara's en Nuytincken van deze wereld in de slag te gaan. Ik loop dus weg van mijn verdedigers. Als het spel zich aan één kant bevindt, zal ik kijken wat ik daar kan doen. Lukt het niet, dan loop ik naar de andere kant.”

De chef loopt nu voorin en hij is eindelijk de chef, mét kapiteinsband.

“Die band is een primeur, maar veel is er niet veranderd. Ik zeg al langer waar het op staat. Dat deed ik ook toen Davy De Fauw kapitein was en zelfs in mijn eerste jaar bij Waregem in 2007. Geert De Vlieger zat toen bij ons in de kleedkamer en toen ik zijn palmares bekeek, dacht ik: hola, een grote speler. Dat belette mij toch niet om mijn gedacht te zeggen in de rust, op een kalme, geargumenteerde manier, zonder iemand op de zenuwen te werken. Enfin, dat hoop ik toch.”

Jij bent ook analist voor RTL. Wat vind je van de Rode Duivels? Wat moet er gebeuren?

“Kevin De Bruyne vrijheid geven zoals bij Manchester City. Zet daarnaast een goeie Eden Hazard die kan flitsen en speel Romelu Lukaku aan zoals hij hoort aangespeeld te worden: geen een-tweetjes, hem gewoon lanceren op snelheid en kracht. De Rode Duivels zijn misschien geen

outsider en wel degelijk een echte titelkandidaat, maar ik zou hen aanraden om te spelen als een outsider en wat af te wachten. Ik zie ze niet tachtig minuten het spel maken.

“Ik snap niet dat Vermaelen op de linksback staat. Ik zie niemand uit de Belgische competitie die internationaal die positie kan invullen, tenzij Sébastien Pocognoli. Die heeft weinig gespeeld bij zijn club, maar hij is wel een echte linksback.

“Het grootste Belgische talent momenteel is Leander Dendoncker van Anderlecht. Zeer intelligent, zeer sober, sterk, die heeft alles. Als hij speelt, draaien de anderen rond hem beter en niet omgekeerd. Hij kan die nieuwe grote Belgische speler worden.”

(Als de restaurantuitbater/Club-supporter tijdens het interview afgelopen woensdag achter onze rug een glas laat vallen, komt Leye droog uit de hoek: “Fredje, de wedstrijd is pas vanavond hein.”)

Juist, je spreekt inmiddels ook Nederlands.

“Ja, maar dan eerder voor de makkelijke dingen. Als het wat ernstiger wordt, zoals over voetbal, spreek ik liever Frans. *(lacht)* Allez, misschien is een voetbalinterview ook niet echt ernstig, maar het wordt wel serieus genomen door sommigen en ik zeg al zo vaak waar het op staat, dat ik het liever wat genuanceerder zeg.”

Zoals vorig week, toen je jullie bankzitters de mantel uitveegde. Was dat in overleg met Francky Dury?

“Hij was niet op de hoogte, maar hij heeft zich daar ook niet aan gestoord. Als ik dat al niet mag zeggen als kapitein om ons wat scherp te houden? Het was dinsdag tegen Oostende overigens niet beter, misschien zelfs slechter. Zoals we momenteel verdedigen, hoop ik dat we op Club Brugge niet weer te snel twee goals slikken, want dan kan het zo 6-0 worden.

(komt op dreef) “En dan hoor ik op *Extra Time* onzin verkondigen dat ik dit niet op de tv maar in de kleedkamer moet zeggen. Welnu, wat ik daar zei, heb ik ook al uitgebreid gezegd in de kleedkamer. Het bestaat toch niet dat je als speler tevreden bent met een statuut van bankzitter? De graal van een voetballer is die wedstrijd in het weekend. Het moet het doel zijn beter te worden dan de man die op jouw plek speelt. Als de trainer zegt dat we Lepoint en Essikal missen, dan moeten de vervangers zich dubbel plooiën om ervoor te zorgen dat we hen niet missen en hun kans te grijpen.”

Dat je je daardoor niet zo populair maakt in de ploeg, stoort je dat?

“Dat zeiden ze ook nog op *Extra Time*. Leye is niet populair want er kwam hem geen speler feliciteren na zijn strafschopdoelpunt. Ik zal beleefd blijven: iemand die zou weten hoe het er in topsport aan toegaat, zou begrijpen dat je bij een 0-2-achterstand niet juicht omdat je toevallig op strafschop 1-2 maakt. Dan loop je snel terug, in de wetenschap dat we nog steeds ‘nuls’ zijn. Ik zou niet willen dat ze naar mij komen om te juichen en ik juich ook niet bij die stand. Het voetbalveld is geen discotheek waar het altijd feest is.

‘Ik kan ermee leven dat fans van de tegenstander mij niet graag zien rondlopen. Zolang ze mij maar niet gaan haten als mens’

BIO

Mbaye Leye

- ◆ 33, geboren in Birkelane, Senegal
- ◆ kwam als student naar Frankrijk, voetbalde er onder meer bij Amiens
- ◆ Clubs in België
2007-'08 Zulte Waregem
2008-'10 AA Gent
2010-'12 Standard Luik
2012-'14 Zulte Waregem
2014-'15 KSC Lokeren
2015-'16 Zulte Waregem
- ◆ kwam vijf keer uit voor het Senegalese nationale elftal
- ◆ won in 2013 de Ebbenhouten Schoen, de trofee voor de beste voetballer met Afrikaanse roots in België
- ◆ momenteel topscorer in de Belgische competitie

“Het probleem van dat soort uitzendingen is dat zo'n bewering een eigen leven gaat leiden. Populariteit is trouwens bijzaak. Voegt niks toe. Ik wil authentiek zijn, niet populair. Mensen weten niet dat voetbal handel is en iedereen komt aan de beurt. Op een dag is het voor Leye gedaan op Zulte Waregem en dan komt een ander en die zal ook vroeg of laat op zijn en dan komt er weer een andere.”

Hoe snel begreep jij ten volle de business waarvan jullie de speelbal zijn?

“Nogal snel. De realiteit is wat ze is. Wij zijn verhandelbare goederen die rendement moeten opleveren. Spelers worden gekocht en verkocht, en soms komt je dat goed uit, soms ook niet.

“Ik heb altijd mijn uiterste best gedaan. De kleine schaamte die ik heb, is mijn passage bij Lokeren. Ik kon het goed vinden met Peter Maes en hij met mij, maar ik was zonder echte voorbereiding aan het seizoen begonnen. Ik was einde contract, Zulte Waregem en ik kwamen niet tot een akkoord en ik trainde in derde nationale. Daarom heb ik bij Lokeren niet gepresteerd zoals ik gewend was. Ik was beschaamd dat ik zo weinig aan spelen toekwam, maar het heeft mij sterker gemaakt. Alle tegenslagen in mijn leven hebben mij sterker gemaakt.

“Toen ik terugkeerde naar Waregem dachten ze vast: waarom Leye, die stelt toch niks meer voor? Dat motiveert mij om keihard te werken. Ik moet meer doen dan de anderen want ik wil beter zijn dan die 26 anderen. Francky Dury heeft mij nooit de vraag gesteld of ik nog wat in mij had. Ik was de eerste speler die hij wilde; hij zei dat ik de groep moest leiden en dat ik zou spelen.

“Dury speelt mij uit op de plaats waar ik het beste rendeer: centraal in de aanval. Niet op rechts, links of hangend zoals bij Gent, waar Preud'homme mijn polyvalentie wel makkelijk

vond. Ook niet op alle mogelijke plekken zoals bij Standard, waar ik zelfs ooit linksback en verdedigende middenvelder heb gespeeld.

“Trouwens, mijn verhaal bij Standard illustreert de vreemde business van het voetbal. Eerst kopen ze mij als aanvaller, maar tegelijk kopen ze Aloïs Nong en Mémé Tchité, drie spitsen. Gevolg: ik mocht weer gaan zwerven. Maar het toppunt: aan nog een vierde jonge aanvaller zeggen ze dat hij op overschot is en weg moet. Dat was Christian Benteke, die ze aan KV Mechelen hebben verkocht. Uitgerkend hij speelt nu in de Premier League.

“Ik heb bij Standard altijd gespeeld tot de dag dat ze mij zeiden dat ze de jeugd een kans zouden geven, omdat ik te oud was. Wat ze bedoelden, is dat ze van mij geen groot geld meer konden maken, maar wel van een jongere die eventueel kon doorbreken. *Marktaandeel!* Je moet mij die business niet leren kennen.”

De scout die jou naar België bracht, heeft nooit een Afrikaan gezien die zich sneller heeft aangepast. Waar komt dat vandaan?

“Mijn opvoeding. In Afrika ben ik 80 procent Afrikaan, en zal ik ook al eens een uurtje te laat komen op deze afspraak. In Europa ben ik 80 procent Europeaan en zal ik niet te laat komen. Alles samen ben ik de helft Afrikaan en de helft Europeaan. Ik denk dat ik harder werk dan de gemiddelde Afrikaanse voetballer die de reputatie heeft van precies te doen wat genoeg is, maar vooral niks extra.

“Ik ben anders. Ik heb ook het geluk gehad dat ik niet als voetballer naar Europa ben gekomen, maar als student. Ik ben naar mijn zus in Frankrijk gestuurd om een diploma te halen, want een Frans diploma ging boven alles. Voetballen was een hobby, vond mijn vader, en in Afrika heb ik nooit gevoetbald, behalve dan op straat.

Uiteindelijk werd het pas echt werk op mijn 22ste en ik was al 24 en zeven jaar in Europa toen ik bij Zulte Waregem belandde. Al die jaren daarvoor heb ik hard gewerkt om rond te komen. Ik woonde bij mijn zus in Rennes, maar 's ochtends kuiste ik de bureaus in een bank en 's avonds ging ik afwassen in een pizzeria, om toch maar in mijn onderhoud te kunnen voorzien.

“Mijn aanpassing verliep vlot omdat ik makkelijk ben in de omgang. Wie mij respecteert, respecteer ik ook. En omgekeerd. Lut, de vrouw die voor ons zorgt in het spelershome, krijgt evenveel respect van mij als onze voorzitter Carl Ballière. Tegen de nieuwkomers zeg ik altijd: als je die mensen hier respecteert, doen ze alles voor jou. Vorig jaar speelde ik in Lokeren en kwamen ze met een speciaal ingelegde bus van Waregem naar mij kijken.”

Jij wordt de eerste zwarte Afrikaanse trainer in eerste klasse. Of clubmanager. Jij mag kiezen. (knikt)

“Trainer, dan maar. Dat mag ik hopen. Ik heb al een diploma UEFA-trainer B gehaald en ik steek veel op van Francky Dury. Ik wil coachen en ooit hoop ik op die kans.”

‘In Afrika ben ik 80 procent Afrikaan en zal ik al eens een uurtje te laat komen op een afspraak. In Europa doe ik dat niet’